

EDITORIAL

Contradicció permanent

Lo mes sorprenent del catalanisme es la seua capacitat per a viure en contradicció permanent.

Alguns ingenus encara es pensaven que la pseudo-**Academia Valenciana de la Llengua** (AVL) podria en algun moment "valencianisar-se". Les recomanacions que ultimament fea en el sentit d'evitar catalanismes pareixien anar en eixa direcció. Però trobar valencianisme en la AVL es tan difícil com trobar-lo en el seu creador, el **Partido Popular**.

El 15 de desembre passat el ple de la AVL aprovava que la grafia "adequada" per al nom del **Cap i Casal** era **València** en accent obert en la **e**, encara que la pronunciació "recomanada per als valencians" es en la **e** tancada (Contradicció 1). Es dir, ho escriurem com ho pronuncien els catalans, però podem pronunciar-ho -¡donem gràcies a la seua magnificència!- en valencià. I tot aço mentres alguns membres de l'institució demanaven des de fea temps accentuar **València** per a acostar-se a la realitat lingüística valenciana i com a forma de demostrar que no hi ha cap classe de summissió a **Catalunya** (p.e. Jordi Colomina en *Levante*, 10-06-05). L'incoherència en la que viuen els fara continuar negant que esta decisió demostra que l'acostament a la llengua viva només es una estratègia per a catalanitzar-nos de forma més sibilina (perquè lo que feen fins ara ha fracassat) i que la summissió denunciada es absolutament real (Contradicció 2).

Esta decisió es el resultat d'un estudi fet per al tema que demostra que sempre, sempre, sempre els valencians han pronunciat /*València*/. Obviament, no poden dir que hem d'escriure-ho com mana el **Institut d'Estudis Catalans** (IEC), per lo que han de buscar alguna excusa. ¿Quina? Simplement, la tradició escrita des de l'introducció del catalanisme en estes terres, apelant específicament a les **Bases de Castello**.

Observen com van nugant "oficialment" la seua estratègia ya que no tenen arguments reals. Al mateix temps que la AVL fea el seu ple, el **Consell** declarava **Be d'Interés Cultural** Les "Bases de Castello" (16 de desembre). No cal repetir que lo que ells consideren una fita en la normalizació ortogràfica del valencià, en realitat no fon més que una estafa, una artimaña per a impedir que se consolidara una norma autènticament valenciana i s'acceptara, per contra, la del IEC. La prova es que en realitat pràcticament ningú utilitza mai les recomanacions d'estes bases sino que s'aplicaren "a per b" les del IEC. Com tampoc volen recordar que se firmaren atenent a que eren provisionals, mentres se n'elaboraven unes realment fetes per al valencià. Han declarat BIC un do-

cument que mai tingue cap d'interés per als escriptors, ni molt manco per a la població en general (Contradicció 3). Però, en la seua estratègia, havien de donar-li rellevància per a que la AVL poguera utilitzar-lo com a argument.

¿Però qué diuen les Bases de Castello sobre el nom del toponim **Valencia**? Açò: "Les paraules esdrúixoles s'accentuen totes: màxim, múltiple, custòdia, cúria, València." Es dir, no només apelen a la tradició d'unes bases sense tradició (Contradicció 4), sino que ademés accentuen de forma oposta a la que figura en les mateixes bases (Contradicció 5).

Apelant a l'oficialitat de la AVL exigixen que tot lo mon seguixca les seues indicacions, per contradictòries que siguen. Recordem com la **Regidoria de Festes** del **Ajuntament** de Valencia vetava uns versos en el llibre oficial faller, com venien publicant-se des de fea anys, per estar escrits en les **Normes d'El Puig**. Aci la tradició, a la que apelen quan els conve, no conta (Contradicció 6). Això sí, ells se poden botar la llei quan els vinga en gana. Aixina ocorre en les mateixes universitats valencianes, per a les que la AVL no existix, i aixina ha segut en el cas dels "Criteris lingüístics de la Direcció General de Política Lingüística" (sobre els que **L'Observatori de la Llengua Valenciana** ha presentat un recurs d'alçada), que fixa unes normes contràries a les indicacions de la AVL (Contradicció 7).

Però hi ha més. Tres dècades després de l'aprovació de la **Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià** no tenen més remei que admetre que cada volta hi ha manco valencià parlants. ¿A qui tiren la culpa? Per supòst, al valencianisme; ad eixos valencianistes que no se cansen de dir que "cabem en un taxi", que som una minoria marginal absolutament ignorada per la societat. Una minoria sense presència social ni política que, segons ells, es capaç de contrarrestar l'adoctrinament intensiu en el sistema escolar, el control dels mitjans de comunicació (en 23 anys d'emissió de **Canal 9** mai tingue veu el valencianisme) i els milions invertits en catalanitzar a la societat (Contradicció 8).

Finalment, per a desacreditar les **Normes d'El Puig** afirmen que tracten d'impondre l'apichat del **Cap i Casal** a tot el territori (lo qual, per una altra banda, es absolutament fals). I per a contrarrestar eixe "odios centralisme" volen que parlem com mana la burgesia barcelonina, que ha impost el seu dialecte a tots els catalans, i vol impondre'l a tot el "imperi catalànic". El centralisme valencià es pervers, el barcelonès magnífic (Contradicció 9).

Queden més contradiccions, però no espai.

Desigem als nostres lectors un felicitat i coherent 2017.

LA CITA

Viure en contradicció en la rao pròpia es l'estat moral més intolerable.

Leo Tolstoi

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **CONTRADICCIÓ PERMANENT**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- PATRIMONI VALENCIÀ: **LA FARMÀCIA VALENCIANA...**
- **SOBRE EL TOPONIM VALENCIA**
- 3
- JOCS TRADICIONALS (XXI): **RODA, RODA**
- CRÒNICA: **VISITA AL COL·LEGE DE NOTARIS**
- FELICITACIÓ: **EL GUARDA ARRIBA AL NÚMERO 150**
- RESENYA BIBLIOGRÀFICA: **FARMACOPEA I BOTÀNICA VALENCIANA**
- 4
- PASSATEMPS
- RONDALLA: **L'ESTRELLA FUGAÇ I ELS REIS D'ORIENT**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article té llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, però no de divisió, entre nosatres.

AVIS

¡Pobre 2017!

Ya sabem que entre els desijos dels nostres lectors per a l'any nou haura estat que deixem de donar la llanda demanant-los que facen fotocopies d'est exemplar per a repartir entre amics i coneguts.

Però nosatres hem desijat que no nos falten forces per a demanar als nostres lectors que facen les fotocopies.

Aixina que, lo dit, el 2017 ha d'estar, les mans en el cap, pensant: "Estos estan tots grillats".

ACTIVITATS CULTURALS GINER DE 2017

Trobarà mes informació dirigint-se a les respectives associacions:

GAV (Grup d'Accio Valencianista)
C/ Julià Peña, 3. 46018 València C.
www.gav-valencianistes.com

IEV (Institut d'Estudis Valencians)
www.inev.org
info@inev.org

LRP (Lo Rat Penat)
C/ Trinquet de Cavallers, 9. 46003 València C.
Tel: 963 91 09 92
www.loratpenat.org

Rogle
Vore quadro a banda en esta pagina.

La segona semana de giner comença el:

CURS D'HISTORIA VALENCIANA

Organisat per l'Institut d'Estudis Valencians.

+Info: **IEV**

14 GIN (dissabte) 10:30 h. Porta del Mercat de Colon. Carrer Jorge Juan. València C.

TOTS ELS DIES 9. Homenage a Francesc Mora i visita guiada a construccions seues.

Organisa Convencio Valencianista.

+Info: **Rogle**

14 GIN (dissabte) 18 h. Nova seu del GAV. C/ Julià Peña, 3. València C.

INAUGURACIO DE LA NOVA SEU

+Info: **GAV**

20 GIN (divendres) 22:00 h. Teatre Principal. València C.

CXXXIII JOCS FLORALS de la Ciutat i Regne de València

+Info: **LRP**

Des del 22 de desembre fins al proxím 15 de febrer, en la seu del GAV (C/ Julià Peña, 3) se poden entregar originals per al:

VII CERTAMEN POETIC "Parlant en Ausias March"

El poema guanyador se llegirà en el tradicional homenage a Ausias March, el 4 de març.

+Info: **GAV**

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correus 527
46002 València ciutat

Telefon: 617 030 370

rogleconstantillombart@gmail.com

Rogle en Internet

Facebook: **Rogle Constanti Llobart**

Twitter: **@rogleconstanti**

Tots els eixemplars estan, en pdf, en:

www.rogleconstantillombart.com

www.pjvalencianista.org

<http://issuu.com/rogleconstantillombart>

<http://issuu.com/rogleconstantillombart>

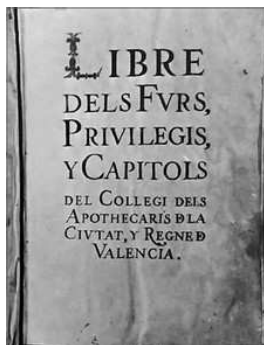
PATRIMONI VALENCIÀ

La farmàcia valenciana

i el M. I. Colege Oficial de Farmacèutics de València

COLABORACIO

A voltes, la nostra història nos deixa perles que passen prou desapercubudes i que convé reviscolar. Eixe és el cas de l'història farmacèutica valenciana, representada pel seu Molt Illustre **Colege Oficial de Farmacèutics de València**. Les primeres notícies que tenim ad eixe respecte se remonten a 1329, any en el qual, estant ya

LLIBRE DELS FURS, PRIVILEGIS Y CAPITOLS DEL COLLEGI DELS APOTHECARIS DE LA CIUTAT Y REGNE DE VALENCIA

constituït prou després abans el **Gremi d'Apotecaris** de València, se li concedix privilegis ad este per a examinar als futurs apotecaris de la **Ciutat i Regne de València**, fet que s'arreplega en els **Furs de Alfons el Benigne**. I, ademés, en la rúbrica XVII s'aprecia, per primera vegada en els estats peninsulars, la desvinculació total de les professions mèdica i farmacèutica. Eixos Furs tenen, a banda d'una importància capital per a la societat valenciana, un especial significat per a la farmàcia peninsular per la seua territorialitat, ya que, en les **Corts Valencianes** de 1329-1330, se reduïx a un únic **Dret Foral Valencià** tot el territori del Regne de València, anulant-se alguns drets aragonesos vigents encara en algunes ciutats.

Uns anys més tart, València conseguí, en el primer terç del s. XV, renom i prestigi pels seus meges i per reunir un interessant mercat de matèries primes per a la confecció de medicaments. Experts apotecaris desenrollaren i elaboraren distintes formes de dosificació farmacèutica: electuaris, olis, eixarops, elixirs, juleps, etc.

Eixe sigle XV, sigle d'or de les lletres valencianes, també fon época de preponderància valenciana en lo tocant a coneiximents mèdics i productes medicinals i, en eixe àmbit, el 20 de març de 1441, per privilegi de la reina Na **Maria de Castella**, reina de **Aragó i Sicília**, virreina de València i dona de **Alfons el Magnànim**, se constituïx el Gremi d'Apotecaris en **Collegi de Apothecaris**, convertint-se aixina en el colege professional en actiu, d'entre totes les professions, **més antic ¡del món!**, **complint-se enguany el seu 575 aniversari**.

Les seues ordenances s'arreplegaren en el **Llibre dels Furs, Privilegis y Capitols**,

que data de 1449, i en elles s'establí la colegiació obligatòria, prèvia a l'eixercici professional, i se regulà l'establiment de noves potecaries. Una volta fundat, el Colege serà l'encarregat d'examinar als futurs boticaris. Ademés, tingué plena autonomia i no depengué, mai, de les administracions públiques, com sí depengueren uns atres coleges posteriors, com ara els de **Madrid** o **Barcelona**. El Colege valencià pogué desenrollar les seues pròpies normes i triar als seus examinadors.

Un atre fet de suma importància fon l'edició en 1601 de la **Officina Medicamentorum** pel dit Colege d'Apotecaris de València. El llibre, escrit en llatí, està considerat com la primera **Real Farmacopea Oficial Espanyola**, i contà en la vènia d'edició: de la Facultat de Medicina per part de la **Universitat de València**; de l'arquebisbat, del qual era titular en aquella época **Joan de Ribera**; i del virrei de València, **comte de Benavent**, que donà la llicència real d'impressió en llengua valenciana. No obstant això, el propi rei **Felip III el Piadós** (II de València) també otorgà la vènia real en 1603.

En 1698 s'edità la segona edició de la **Officina Medicamentorum** que contà en l'autorísacio real de **Carles II l'Enchisat**, i que se convertiria en el llibre oficial de consulta de farmàcia de tots els territoris de la Corona.

Una atra fita en la farmàcia valenciana fon la concessió, el 5 d'octubre de 1916, per part de **Alfons XIII**, del títol de **Molt Illustre** al Colege Oficial de Farmacèutics de València, sent l'únic colege en possessió de dit reconeixement.

En 1931 s'instaurà en el Colege el primer laboratori colegial de **Espanya**, en el qual s'impartien els coneiximents als potecaris colegiats.

El 24 de juny de 1983 rebé la **Gran Creu de l'Orde Civil de Sanitat** en reconeixement de la seua meritòria actuació en les inundacions que afectaren a la comarca de **La Ribera** en 1982.

Ricart Folgado i Bisbal

SAGELL DE 2005 COMMEMORATIU DE LA PUBLICACIO DE LA OFFICINA MEDICAMENTORUM

Sobre el toponim Valencia

En l'editorial del present numero se parla del toponim **Valencia**, la seua pronunciació i grafia. Per a qui vullga tindre una informació plena sobre el tema, recomanem la lectura de dos documents en la direcció web <http://www.llenguavalenciana.com/documents/start>. Encapçalen la llista de "Informes i escrits". El primer es obra de **Lleopolt Peñarroja** i el segon fon elaborat per la **Seccio de Llengua i Lliteratura de la RACV**.

Roda, roda

Es tracta d'un joc que feyen les yayes i les mares. El chiquet o chiqueta se senta enfront de la mare (o la yaya) i recolza el cap en la falda d'esta, que li canta, donant-li voltes a les mans, que amaga darrere de l'esquena:

“Roda, roda, rodaras,
 crec que no te l'enduras.
 Dis-me qué amague darrere,
 perolet o teuladeta, çaçoleta o tiseteta,
 ull de bou o gavinet.
 Si eres listo dis-me qué es”.

En la ma va creant figures :

- El perolet: en la ma concava, fa com un cau.
- Teuladeta: en la ma estirada i els dits junts, i en la palma cap per avall.
- Tiseteta: en l'index i el dit mig fa com si tallara en una tisorera.
- Çaçoleta: la mateixa figura que per al perol, pero en la ma mes tancada.
- Ull de bou: marca un circul en la ma.
- Gavinet: en l'index estirat, el meneja com si tallara, igual que un gavinet.

Si el menut encerta l'objecte, se'l premia en un beset, i si pel contrari no l'encerta, se li pega un calbotet.

YAYA I NETA. DE RAFAEL ESTELLES BARTUAL

RESENYA BIBLIOGRAFICA

J.M.M.

VV.AA.

Farmacopea i botànica valenciana

Col. Cresol lliterari, 21. Aellva. Valencia, 2016

(215 pàgines)

La **Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana** dedicà, el passat novembre, les **XXV Jornades dels Escriptors** a la Farmacopea i a la Botànica valencianes. Hi havia un bon motiu per a l'elecció del tema: es commemorava el 575 aniversari de la fundació del **Molt Il·lustre Colege Oficial de Farmaceutics de Valencia** (MICOV), lo que el convertix en el colege mes antic del mon en actiu.

Les col·laboracions versen sobre l'història de la fundació del Colege, el desenvolupament de la Farmàcia valenciana en diferents períodes històrics, presents i de futur, o sobre les obres impreses relacionades en esta disciplina. Tracta també sobre botànica -base de la farmacopea-, les propietats terapèutiques dels foncs, farmacèutics-botànics valencians dels segles XVIII, XIX i XX, i sobre remeis secrets i plantes medicinals, tancant el llibre un relat lliterari.

L'obra en el seu conjunt es una publicació indispensable per a aproximar-se ad esta disciplina en la que els valencians, com en unes altres matèries, també forem pioners; lo qual queda patent en editar-se en **València**, en 1601, la primera farmacopea considerada oficial d'entre tots els regnes i territoris actuals que conformen l'Estat espanyol, la *Officina Medicamentorum*. Este conjunt d'aportacions, d'un alt nivell científic, estan exposades en un estil que goja d'un cert caràcter pedagògic que les fa fàcilment intel·ligibles.

Han contribuït i son autors: **Jaume Giner**, farmacèutic i president del MICOV, que nos parla de “La farmàcia dels segles XX i XXI”; **Vicent Baixauli**, Dr. en Farmàcia i president de la SVF, escriu sobre “Les farmacopees valencianes”; **Rufino Ferrer**, Dr. en Farmàcia i Director del Museu de Farmàcia Ferrer, parla de “Farmacopees, botànica i biblioteques”; **Ricart Folgado**, farmacèutic i president de la AELLVA, ho fa sobre “Història de l'ús terapèutic dels foncs en la Farmàcia valenciana”; **Joan Batiste Peris**, professor del Departament de Botànica i Geologia de la UV, sobre “Oríge botànic de la Farmàcia valenciana”; **Isabel Martínez-Solís**, Dra. en Farmàcia i professora del Departament de Farmàcia CEU-Cardenal Herrera, diserta sobre “Farmacèutics botànics valencians: sigles XVIII, XIX i XX i perspectives en el s. XXI”; “Publicitat i malaltia” està a càrrec de **José Merita**, Dr. en H^a de la Ciència i Director de l'Escola Sup. de Fotografia i Image del CEU-San Pablo; “El paper en la farmàcia”, per **Blas Francés**, farmacèutic i expositor en el Museu Valencià de Paper, i “Estudi de l'ús de les plantes medicinals en la comarca dels Serrans” per **Francisco José Moratal**, farmacèutic i especialista en Ortopèdia i Anàlisis clínics. El relat “El regal” de **Rafael Borrás**, Dr. en Farmàcia i botànic, completa la publicació.

CRONICA

Visita al Colege de Notaris

El passat 22 de desembre el **Rogle Constanti Llobart** organitzà una visita a la seu del **Colege Notarial de Valencia**. Una de les nostres socias, **Pilar Soriano**, feu de guia, mostrant els llocs mes nobles de l'edifici:

la biblioteca, la sala de reunions...; en particular els assistents quedaren admirats de l'imponència del Salo de la Reina. Se dedicà una atenció especial als **Bultos de Sant Esteve**, de l'història dels quals Pilar feu una detallada explicació. Representen als assistents al bateig de **Sant Vicent Ferrer**. Originals de 1596, han segut custodiats des de llavors pel Colege Notarial de Valencia.

SALO DE LA REINA

Als assistents se'ls entregà un fullet contant els detalls de l'història dels Bultos.

FELICITACIO

El Guarda arriba al numero 150

El Guarda. Informacions en llengua valenciana, el bolletí que edita la **Associació Cultural Castell dels Sorells**, de Albalat dels Sorells, arriba este mes de giner al numero 150.

El bolletí, de quatre pàgines com el **Rogle**, igualment està dedicat a la defensa i promoció de la cultura, la llengua i l'identitat valencianes. El seu contingut també se pot llegir en www.elguardavalencia.es.

Valguen estes llinees de reconeixement al treball d'esta associació, de la que **Paco Blasco**, amic i soci del **Rogle**, incansable valencianista, es president i anima. ¡Felicitats!

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusió ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarem a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, també te quedarem molt agrats. El nostre numero de conte, en **Caixa Ontinyent**, es:

ES61 2045 6014 65 3000195833

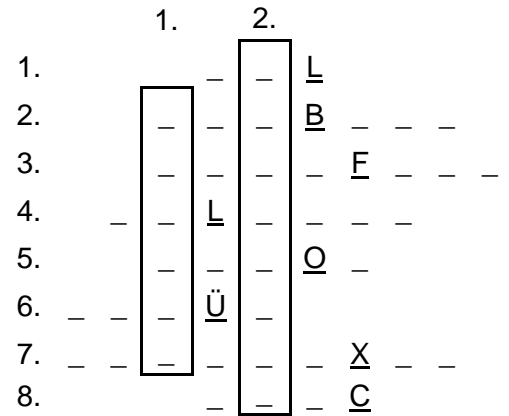
Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

1. Lìquit groguenc o verdos, molt amarc, s'origina en el fege i està implicat en la digestio. Bilis.
2. Bola d'aire que se forma en l'interior d'un líquid i ix a la superfície.
3. Locucio adverbial composta de dos paraules que significa a pressa, de passada i corrent: "De + ..."
4. Persona que per motius religiosos viaja per a visitar un lloc sant: un santuari, una ciutat, etc. Viager que camina per terres estranyes.
5. Marcha del cavall mes veloç que el trot i que consistix en alvançar botant i mantenint en algun moment les quatre potes en l'aire.
6. Caixa, normalment de fusta, a on se fica el difunt per a soterrar-lo o incinerar-lo.
7. Lloc a on bufa molt el vent; tambe, lloc a on desemboquen les cloaques. Encara que esta paraula està en desus, per Alboraya passa un barranc que du el seu nom.
8. Animal fantastic en forma de gran serp, en quatre peus en garres, ales, cap en orelles i boca en grans dents. De gran ferocitat, se pensava que podia llançar foc per la boca. El podem trobar en alguns contes infantils.

La solucio a peu de pagina.

PARAULES VERTICALS

1. Pelear, barallar-se, discutir o renyir. Lluitar per a conseguir alguna cosa que opon certa resistencia.
2. Introduir en una rama d'un arbre o arbust una part d'un altre en una o mes gemes per a que, unint-se a la primera, creixquen els dos com un unic organisme. Permet obtindre una segona varietat d'un fruit en un mateix arbre o aprofitar-se de les caracteristiques de la planta patro, se realiza en fins agricolas o comercials i tambe ornamentals en jardineria.

RONDALLA

MªA.M.C.

L'estrela fugaç i el Reis d'Orient

Fa molt de temps, en una magica nit del cel caien **volves** de blanca neu com ballarines, ballant una canço, deixant al seu pas un esplendit mant blanc. Allà dalt en les altures, en la casa de les estreles, era tota una competicio, totes volien ser la mes lluenta. N'hi havia una molt roja dient que era la millor, i una atra, platejada, en cos de gel, que **desprenia** diamants al seu pas... Pero entre totes elles s'escoltà una timida veu que dia: "Yo tambe vullc intentar-ho". Totes se quedaren **sorpreses**. La que parlava era una chicoteta estrela molt menudeta que casi ni se la vea. Ninguna confiava en ella, pero la me-

nuda estrela tancant els ulls pensà: "iHo conseguire!". Les demes, a l'escoltar-la, no paraven de riure's. D'improvis, un colp de vent la tombà i feu que caiguera en un lloc fosc ple de roques. Al tocar-les descobri que estava dins d'una boca que, mira per a on, resultà ser la boca d'ella trobà que en companyia d'ell viaven Melchor i Gaspar. Ad ells els encantà la presencia de l'estreleta **fugaç** i li preguntaren que fea allí. Ella, avergonyida, digue que s'havia caigut del cel. Els reis li digueren que si ella volia podria ajudar-los. "¿Cóm?", respon-

gue, "iSi yo soc molt menuda i a penes faig llum!" "No eres menuda", li digue Baltasar, "A partir d'ara pots ser l'estrela dels chiquets, la que nos guie fins els seus desijos. Tanca els ulls i concentra't, escoltaras les veus dels menuts demanant els seus juguets. Tu nos portaras a les seues llars". I aixina es cóm, des de llavors, aquella estrela fugaç s'encarrega cada Nadal de portar als Reis d'Orient a totes les families a on els chiquets, nerviosos i plens d'ilusio, els esperen. I ella no para de creixer i de lluir, puix la llum que **irradia**, els cors dels chiquets la **nodrixen** cada volta mes. Versio lliure i abreujada, en llengua valenciana, de la rondalla *Erase una vez la noche de reyes* treta de www.guiainfantil.com

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)	racio.	alguna cosa sense esperar-ho.
Desprenia de desprendre : Desunir, separar una cosa d'una atra a la que estava presa.	Nodrixen de nodrir/ alimentar/ nutrir : Proveir de lo necessari.	Volva/ purna de neu : Porcio menuda de neu que cau quan neva.
Fugaç/ efimer/ passager : De curta durada.	Sorpres/ commogut : Que es veu impressionat o desconcertat perque ocorre	Irradia de irradiar/ emetre/ emanar : Llançar rajos de llum, calor, etc.

Solucio: Verticals: 1. BREGAR 2. EMPELTAR 3. RAPAFIG 4. PELEGRI 5. GALOP 6. ATAUT 7. CARRAIXET 8. DRAC 1. FEL 2. BOMBETA

I RECORDA...La nostra primera paraula es **bregar**. Una **brega** es una baralla violenta o disputa. Es **bregador** qui brega. I diém **breguiste** ad aquell que busca brega constantment. Eix. *Els dos cosins escomençaren en insults i acabaren en una forta brega i en algunes ferides en la cara.*
La nostra segona paraula es **empeltar**. L'accio i efecte d'empeltar es un **empelt** o una **empeltada**. La part de la planta que s'empelta en una atra es tambe un empelt. Es **empeltador** qui empelta; tambe, allo que pot empeltar-se o que ha d'empeltar-se; s'aplica igualment a l'instrument tallant en forma de gabinet en la punta corbada i que s'utilisa per a empeltar. Eix. *El llaurador ha conseguit, per mig de l'empelt que li va fer a la pomera, una segona varietat de pomes.*